

MELİH BAŞ

Klima sektöründeki seyir

sayfa

5

GEÇİM VE TUTUM

PROF. DR.
MELİH BAŞ

ismeba56@yandex.com

Klima sektöründeki seyir

Yaza girerken en yüksek reklam harcamaları yapanların içinde ilk üçten biridir klima üreticileri ve tedarikçileri.

Kapalı bir yerin iklimsel koşullarını otomatik olarak değiştirmek için yapılan ilk girişim M.S. 1500'lü yıllarda Leonardo da Vinci'ye ait; kendisi Milano'daki patronunun hanımının odasını soğutmak için su ile çalışan, kimileyin de kölelerce çevrilen ilk fanı yapmıştır.

Klima aygıtları iklimlendirmenin salt soğutma değil, aynı zamanda ısıtma boyutu anlamında da kullanılır olmaya başlamasıyla bu sektörde işler dört mevsime yayılmış oldu. Hem konut hem de işyerleri için kullanılagelen bu aygıtların işlevleri giderek çeşitlenmeye başladı. Örneğin ısı geri kazanımı, yeşil enerji seçenekleri, iklimlendirme sistemi üzerinden sıcak su gereksinmesini karşılamak gibi çevreci uygulamalar gündeme geldi.

Sektörün bir demeye de var: İklimlendirme, Soğutma Klima İmalatçıları Derneği (İSKİD). Bu derneğin çalışmalar ışığında rakamlara bakılırsa, Avrupa'nın en büyük ikinci pazar ve sektör büyüme hızı yıllık yüzde 10. Yıllık satış adetlerine bakılırsa bu da 750.000-1 milyon arası değişiyor. Bunların büyük bölümü (yaklaşık 650.000 adeti) split klima. Ancak yanı sıra, multi (konfor amaçlı) aygıtlar da çok satılıyor, hatta değişken debili çoklu sistemler de (VRF) ilgi görmeye başladı.

Klima satışlarındaki düşüslere neden olan etmenler olarak enerji mevzuatındaki değişiklikler, havalanın sıcaklığındaki düşüslere ve konut satışlarındaki düşüslere belirtiliyor...

2017 başında yapılan ÖTV indirimi ve aygıtlarda enerji verimliliğinin artması da tam tersine, satışları arttırıcı etki yapmış. Akıllı telefonlar ile uzaktan kumanda edilen klima aygıtlarına sahip olabilmek de satışları olumlu etkiliyor. Bu arada küresel ısınma açısından aygıtlarda kullanılacak yeni nesil akışkanlar (R32) üretimde önemli bir gündem kalemi oldu. Düşük ses düzeyi, hava kalitesini arttırıcı filtreler, 12 kw altı kapasiteli ürünlerin inverter olma zorunluluğu vb. hususlar da sektörün önemli gelişme vektörleri.

Türkiye; klima pazarında, yerli

şirketler önde olmakla birlikte, pek çok ünlü markanın üretim üssü olma özelliği taşıyor. Örneğin, Daikin Türkiye de dağıtıcılar aracılığıyla satış yaparken, bir yerli şirketi (Airfel) satın alarak üretime de başladı.

Sektörde ilk 10'da yer alan şirketler ve pazar payları tabloda görüldüğü gibi.

Şirketin ismi	Pazar payı (%)
1 Arçelik	31.5
2 Vestel	16
3 Airfel	7.8
4 Samsung	7.2
5 Daikin	6.6
6 Melco	4.7
7 MHI	4.7
8 Bosch	4.3
9 Toshiba	4.3
10 Demirdöküm	2.2

İSKİD'in, sektörün rekabet gücünü arttırıcı projeleri de var. Örneğin Bina Bilgi Modellemesi (BIM) projesi, Sanayi 4.0'a uyum sağlama çalışmaları, istatistiklerin hazırlanması, üniversite-sanayi işbirliği, uluslararası rekabetçilik vd.

SONSÖZ YERİNE

Klima ürettikçe iklimsel ısınmayı artırıyoruz. İklimsel ısınma arttıkça klima gereksinmemiz de artıyor. Derken bu sarmal sürüp gidiyor!

Not 1: Klima sistemleri

Klima sistemi çeşitlerini hava dağıtım ve akışkan cinsine göre; tüm havalı sistemler, hava-su ile çalışan sistemler, tüm su ile çalışan sistemler, bağımsız üniteli sistemler olarak sınıflandırabiliriz.

Bağımsız üniteli sistemleri ise split klimalar, pencere tipi klimalar, çatı tipi paket klimalar, taşınabilir tip portatif klimalar olarak sınıflandırabiliriz.

Split klimaları ise duvar tipi mono split klimalar, duvar tipi multi split klimalar, salon tipi split klimalar, yer-tavan tipi split klimalar olarak sınıflandırabiliriz.

Not 2: Klima seçimi, bir iklimlendirme uzmanı desteğiyle kimi değişkenlere göre yapılmaktadır. Örneğin, binanın yapısı, binanın kullanılma amacı, klima aygıtının kurulma maliyeti, iç hava niteliği, işletme maliyeti, aygıtın kapasitesi, performans, mekana uygunluk, güvenilirlik, ısı-konfor, servis ve bakım rahatlığı, sessiz çalışma sistemi, çevreye zararlı olup olmadığı vd.